

“Øen”

I strandkanten, lidt vest for Thurøbund Yacht- og Kutterværft ligger dette hyggelige hus:

Huset har selvfølgelig sin helt egen historie - og den fortælles herunder på to forskellige måder.

I ‘TASINGE RUNDT - en historisk sejltur’ fortæller Valdemar Jensen i 1982

I 1866 fortalte en annonce i Sydfyenske Tidende imidlertid at skibstømrer Peder Hansen ville sælge sit næsten nye hus i Skårupøre, fordi han var flyttet til Kyholmen ved Thurø. Her slog han sig ned og boede en tid i en slags jordhule.

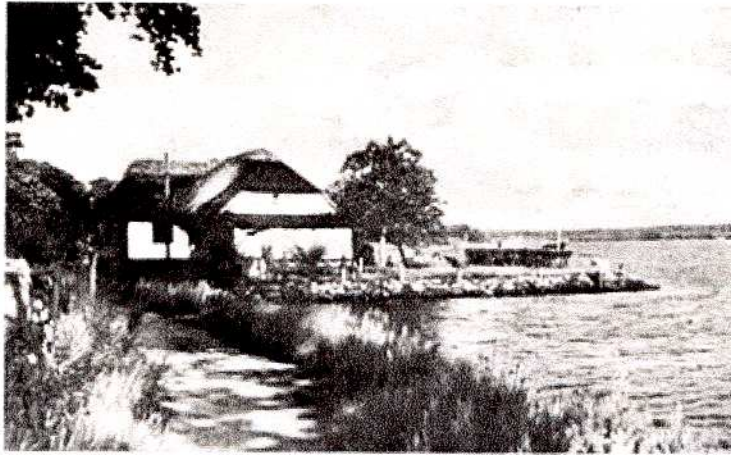
Men det frie og primitive liv havde også sine ulæmper, og da han tilmed havde stiftet familie ønskede han nu at vende tilbage til civilisationen og flytte til Thurø. Her afviste man ham imidlertid af frygt for at få flere fattigfolk at underholde.

Pet Gut, som han kom til at hedde på Thurø, lod sig dog ikke slå ud. Han slog en flok pæle i havbunden nogle meter fra Thurøs kyst, hvad ingen kunne forbyde ham. Derpå fyldte han jord fra Kidholm omkring pælene og således opstod pø om pø en lille ø, hvorpå lian byggede sig et lille hus. Han vedblev at fylde jord på indtil han en skønne dag var landfast og thurinerne måtte så acceptere at deres ø var vokset både i areal og folketal

Huset, der senere blev udvidet, ligger der stadig og minder om Per Guts usædvanlige energi og stædighed. Det har - næsten selvfølgelig - fået navnet “Øen”.

I ‘DE DANSKE ØER’ fortæller Achton Friis begejstret om Kidholms natur:

Måske er den lille holm ikke særlig fristende som opholdssted, og dog har den haft en menneskelig beboer, endda for ikke så mange år siden. En gammel underlig knark landede her for et halvt hundrede år siden og gav sig til at grave en jordhule i bakken, lian boede her i mange år, og sandsynligvis skriver det omtalte dige sig fra hans forsøg på at indhegne en stump have. Senere forsøgte eneboeren at skaffe sig indpas på landjorden syd for Thurø by, men her blev han hurtigt hældt ud - man skulle ingen fattige ha’ ind i sognet og føde på, ellers tak; om lian ville holde sig til Bregninge sogn, hvor han kom fra!

Men eremitten fandt på råd, han hamrede nogle pæle ned i vandet nær stranden ved Gambet, hældte jord på ovre fra Kidholni og byggede på denne ny ø et lille primitivt hus. Efterhånden som årene gik, fyldte han mere og mere jord mellem huset og stranden, og en skønne dag var han "landfast". Senere voksede på samme vis halvøen, han boede på, og til sidst ombyggede og udvidede han huset og lavede have omkring det. Han minder ved sin seje energi om de paddehatte, der kan skyde op gennem et tykt lag asfalt.

Den selskabeligt anlagte eremit er for længst vandret heden og kanoniseret: men huset står endnu og er et af de mest idylliske steder på kysten.

Også her kan der konstateres, at den der kommer med den mest levende og velbetalte beretning, er den mest utroværdige. Det var ikke en gammel knark, der flyttede til Kidholm. Det var ikke en eneboer, der flyttede til Thurø. Og det var ubehageligt for Peter Hansens efterkommere, at denne flittige og selvhjulpne mand skulle omtales således.

Selv Valdemar Jensen har troet på Achton Friis.

Ved siden af 'Øen' byggede han en lille havn. Her kunne hans kutter slæbes op.

Det må have været en stolt Peter Hansen og en glad familie, der flyttede ind i det nye hus. Nu fortjente han at blive kaldt 'Per Gut'. Men desværre havde Eline fået tuberkulose og i 1873 døde hun. Per Gut sad alene tilbage med deres to små piger, Andrea og Julie. Det kunne han ikke klare. Pigerne måtte sættes i pleje og Peter blev alene tilbage på "øen", som det nye hus blev kaldt. Dengang var det ikke landfast med Thurø.

På Thurø har der sikkert været nogen debat om, hvorvidt "øen" skulle regnes med til Thurø eller ej. Var Per Gut værdig til at blive Thuriner ?

Bygmester Petersen, Thurobundværftet, var medlem af sognerådet og en af Per Guts venner. En dag sagde han: "Hør Peter Hansen, har du noget skøde på huset?" og det havde Peter jo ikke, vi har talt om det i sognerådet og de stiller sig velvilligt overfor det nu, så du skulle søge om at få papirer på det." Så blev Peter altså godkendt som husejer og Thuriner. "Øen" blev niatrikuleret d. 20. november 1889. 'Et ved Opfyldning af Thurø Bund indvundet Areal erhvervet som Ejendom af Skibsbygger Peter Hansen (Gut)."

Peters to døtre var kommet i pleje hos hver sin familie i Vester Skerninge. Julie kom til en stor gårdmand. Fik pænt tøj og gode støvler. Deri gjorde hendes søster ikke.

Andrea kom til en fattig familie, hvor manden lavede træskeer og andre småting. Det gik plejemoderen og senere også Andrea ud og solgte. Sommetider fik de et stykke flæsk eller andet godt med hjem fra en god kone. Andrea var glad for sin gode plejemor. Men da hun blev 12 år skulle hun ud at tjene på en gård. Hun fortsatte i skolen. Når hun kom hjem derfra, skulle hun sammen med pigen på gården karte og spinde eller lave andet arbejde. Da hun havde været der et år, sagde gårdmanden til hendes far, at de var glade for hende og godt ville beholde hende et år mere - årslønnen ville blive en ny hverdagskjole.

Andrea blev en rigtig "Gutterpige". Hende og hendes efterkommere kunne der fortælles en hel del om - men her var det blot min mening at fortælle om "Per Gut". Måske skulle jeg dog lige tilføje, at sognerådet i 1893 solgte en grund i Smedestræde til Peter. Her fik han bygget "Hytten". Andrea og hendes mand, skrædder Rasmussen, overtog huset efter ham. Men det var selvfølgelig ikke nok for Andrea, at være skrædderkone.), hun købte Grasten Badehotel. Fik det udvidet meget - og fik det gjort så anerkendt, at selv Chr. X og dronning Alexandrine kom der som gæster. Senere gik det videre til hendes lige så energiske datter Carla - men det er som sagt en hel anden historie. 5. jan. 1910 blev Per Gut begravet. Han fik som fortjent en pæn grav, indhegnet med stene og jernkæder. Julie kom kørende med hestekøretøj fra V. Skerninge, hentede hvad hun ville - derefter så familien på Thurø ikke mere til hende.